

економічну реальність і під яку в подальшому можна буде налаштувати потужне програмне забезпечення.

Отже, розглянуті аспекти впровадження управлінського обліку на українських підприємствах висвітлили їхні проблеми, а саме:

1) з метою забезпечення більшої оперативності та аналітичності управлінської інформації на підприємствах доцільно в складі бухгалтерської служби виділити службу управлінського обліку, що надасть більше можливостей у реалізації його функцій. Питання управлінського обліку мають розподілятися між бухгалтером-аналітиком, бухгалтером-контролером та бухгалтером-фінансистом, кожен з яких виконуватиме свою функцію;

2) вважаємо за необхідне використовувати у роботі підприємства внутрішню звітність, яка допоможе оперативно і вчасно отримувати і систематизувати інформацію по підприємству. Створення системи внутрішньої звітності на підприємстві можна лише за наявності: масиву основних даних; узгодженості змісту та форми звітів; функціонального підходу до накопичення та підсумовування інформації.

Управлінський облік є ефективним інструментом управління, створює конкурентні переваги в ринковому середовищі та забезпечує підприємство ключовою інформацією, яку адміністрація підприємства має змогу своєчасно отримувати та аналізувати. Впровадження

управлінського обліку на підприємствах дасть бажаний результат діяльності, оскільки при зниженні витрат досягається більший прибуток. Процес організації управлінського обліку на підприємствах повинен буди поступовим, взаємозв'язаним та обґрунтованим. Впровадження управлінського обліку на підприємствах є необхідною умовою для їх успішної роботи, створення оптимальної ринкової інфраструктури, виживання підприємств в умовах вільної конкуренції та зростання їх економічного потенціалу.

1. Бухгалтерський управлінський облік [Текст]: [навч. посіб.] / [Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Чижевська, Н.В. Герасимчук]; – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 448 с. 2. Голов С.Ф. Управлінський облік [Текст]: [навч. посіб.] / С.Ф. Голов – К.: Лібра, 2003. – 704 с. 3. Бухгалтерський облік виконання бюджетів [Текст]: [навч. посіб.] / [Л.О. Желюк, Ю.М. Іванченко, М.Р. Лучко]; – К.: Економічна думка, 2006. – 136 с. 4. Нападовська Л.В. Управлінський облік [Текст]: [навч. посіб.] / Л.В. Нападовська. – К.: КНТЕУ, 2004. – 544 с. 5. Палий В.Ф. Управленческий учет – новое прочтение внутривозвратного расчета [Текст] / В.Ф. Палий, В.В. Палий // Бухгалтерский учет. – 2000. – №17. – С. 9-10. 6. Тлукевич Н. Организация управлінського обліку і практика впровадження на сільськогосподарських підприємствах [Текст] / Н.Тлукевич // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – №2. – С. 11-15. 7. Чумаченко Н.Г. Розвиток управлінського обліку в Україні [Текст] / Н.Г. Чумаченко // Світ бухгалтерського обліку. – 1999. – № 10-11. – С.5-8. 8. Янковский К.П. Управленческий учет [Текст]: [монографія] / К.П. Янковский, И.Ф. Мухарь – СПб.: Питер, 2001. – 128 с.

Надійшла до редколегії 29.03.11

УДК 657.1

О. Борисюк, асп.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Здійснено порівняльний аналіз оцінки основних засобів в бухгалтерському обліку та з метою оподаткування, визначено завдання обліку основних засобів та принципи, на яких він ґрунтується.

Ключові слова: основні засоби, основні фонди, тимчасові податкові різниці, принцип бухгалтерського обліку.

Осуществлен сравнительный анализ отражения основных средств в бухгалтерском учете и для целей налогообложения, определены задачи учета основных средств и принципы, на которых он основывается.

Ключевые слова: основные средства, основные фонды, временные налоговые разницы, принцип бухгалтерского учета.

The article is a comparative analysis of the display of fixed assets in the accounting and tax purposes, defined the task of accounting of fixed assets and the principles on which it is based.

Key Words: fixed assets, fixed assets in tax accounting, temporary tax differences, accounting principles.

Головним завданням бухгалтерського обліку є формування повної та достовірної інформації про діяльність підприємства для внутрішніх та зовнішніх користувачів. Важливою складовою цієї інформації є інформація щодо стану активів, основну частину яких на підприємствах, зазвичай, становлять основні засоби, які впливають на показники діяльності підприємства. План рахунків, Інструкція щодо його застосування, П(С)БО 7 "Основні засоби" – всі ці нормативні документи не охоплюють усіх питань, які виникли у зв'язку з реформуванням обліку основних засобів. Тому на практиці виникають проблеми стосовно обліку основних засобів, серед яких протиріччя щодо визначення основних засобів, нарахування амортизації тощо.

Вагомий вклад у дослідження проблем обліку та визначення самого терміну "основні засоби" зробили такі вітчизняні вчені: М.Т Білуха, Н.О. Гура, В.М. Добровський, О.І. Коблянська, В.С.Лень, Т.Г. Мельник, В.К. Орлова, Л.К. Сук, Н.М. Ткаченко, В.Г. Швець та інші.

Метою статті є визначення економічної сутності основних засобів підприємства, окреслення основних проблем їх обліку та шляхів їх вирішення.

Часті зміни чинного вітчизняного законодавства України, зумовлюють необхідність удосконалення організації та методики ведення бухгалтерського обліку основних засобів.

Основні засоби – матеріальна база економічної діяльності кожного підприємства, вони відіграють важливу роль у процесі виробництва. Протягом певного періоду основні засоби використовуються на підприємстві, тому в обліку треба відобразити операції з їх надходження, переоцінки, ремонту та вибуття.

При організації обліку основних засобів в Україні підприємствам необхідно керуватися такими законодавчими та нормативними документами: Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. №92 [5], Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 р. № 996-XIV [2] та іншими законодавчо-нормативними документами. До 1 квітня 2011 р. діє Закон "Про оподаткування прибутку підприємств", але прийнято Податковий Кодекс України [1], яким урегульовано багато питань стосовно нарахування амортизації, віднесення витрат на поліпшення основних засобів тощо. Прийняття Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" [3], яким регламентувався порядок ведення податкового обліку основних засобів, зумовило зростання обсягів облікової роботи на підприємствах України для нагромадження інформації стосовно основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку.

Дослідження визначень "основні засоби" і "основні фонди" показали, що вони вживаються не тільки в економічній літературі, а також закріплені у законодавчо-

нормативних актах. З введенням П(С)БО 7 "Основні засоби" з'явилися відмінності між податковим і бухгалтерським обліком основних засобів (табл. 1).

Таблиця 1. Порівняння визначень понять "основні засоби" і "основні фонди" у законодавчо-нормативних актах

"Основні фонди"	"Основні засоби"
Під терміном "основні фонди" слід розуміти матеріальні цінності, що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку протягом періоду, який перевищує 365 календарних днів з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких перевищує 1000 грн. і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом (пп. 8.2.1 п. 8.2 Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" (Втрата чинності відбудеться 01.04.11 р. на підставі Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI))	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) (п. 4 П(С)БО 7 "Основні засоби").
	Основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 2500 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 2500 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік) (Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI)

Джерело: Складено автором

Наведені визначення понять "основні засоби" і "основні фонди" свідчать про відмінності, які закріплені на законодавчому рівні. Так, у податковому обліку до основних фондів відносилися лише ті об'єкти, які використовуються у господарській діяльності. У той же час, у бухгалтерському обліку до основних засобів відносяться об'єкти, які використовуються у виробничій сфері, а також ті, що виконують соціально-

культурні функції. На сьогодні, дані протиріччя усунено Податковим кодексом України.

Між П(С)БО 7 "Основні засоби" та Законом України "Про оподаткування прибутку підприємств" існували суттєві розбіжності щодо переоцінки, нарахування амортизації, терміну корисного використання основних засобів, значну частину яких скасовано з прийняттям Податкового Кодексу, в якому відсутнє поняття податкового обліку (табл. 2).

Таблиця 2. Порівняльна характеристика відображення основних засобів в бухгалтерському обліку та з метою оподаткування

Бухгалтерський облік	Податковий облік до 2011 р. згідно з законом [3]	За Податковим облік кодексом України [1]
1) визначення термінів:		
основні засоби	основні фонди	основні засоби
2) групування об'єктів:		
9 груп (субрахунків): – 101 Земельні ділянки – 102 Капітальні витрати на поліпшення земель – 103 Будинки та споруди – 104 Машини та обладнання – 105 Транспортні засоби – 106 Інструменти, прилади та інвентар – 107 Робоча і продуктивна худоба – 108 Багаторічні насадження – 109 Інші основні засоби	4 групи: група 1 – будівлі, споруди, їх структурні компоненти та передавальні пристрої, в тому числі жилі будинки та їх частини (квартири і місця загального користування), вартість капітального поліпшення землі група 2 – автомобільний транспорт та вузли (запасні частини) до нього; меблі; побутові електронні, оптичні, електромеханічні прилади та інструменти, інше конторське (офісне) обладнання, устаткування та приладдя до них група 3 – будь-які інші основні фонди, не включені до груп 1, 2 і 4 група 4 – електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, інші інформаційні системи, комп'ютерні програми, телефони (у т. ч. стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує вартість малоцінних товарів (предметів)	16 груп: група 1 – земельні ділянки група 2 – капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом група 3 – будівлі, споруди, передавальні пристрої група 4 – машини та обладнання група 5 – транспортні засоби група 6 – інструменти, прилади, інвентар (меблі) група 7 – тварини група 8 – багаторічні насадження група 9 – інші основні засоби група 10 – бібліотечні фонди група 11 – малоцінні необоротні матеріальні активи група 12 – тимчасові (нетитульні) споруди група 13 – природні ресурси група 14 – інвентарна тара група 15 – предмети прокату група 16 – довгострокові біологічні активи
3) нарахування амортизації:		
окремо за кожним об'єктом основних засобів раз на місяць	раз на квартал від залишкової вартості групи	за кожним об'єктом раз на місяць виходячи зі строку корисного використання, починаючи з місяця, наступного за місяцем зміни строку корисного використання (крім виробничого методу нарахування амортизації)
4) віднесення витрат на поліпшення основних засобів:		
віднесення витрат на ремонт у повній сумі до витрат звітного періоду	до 10% балансової вартості групи основних засобів можна віднести до валових витрат	не більше 10% сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів на початок звітного року

Джерело: Складено автором

Отже, сума нарахування амортизації основних засобів в бухгалтерському обліку (за п'ятьма методами) буде суттєво відрізнятись від даних податкового обліку. Підприємства України застосовують норми амортизації відповідно до податкового законодавства, при визна-

ченні яких не враховується моральний знос основних засобів, тому українська продукція не конкурентоздатна на світових ринках.

Відповідно до Податкового кодексу України, починаючи з 1 січня 2012 року платники податку на прибуток

повинні будуть подавати звіт стосовно тимчасових та постійних різниць між даними податкового та бухгалтерського обліку. Тимчасові різниці виникали й за статтею "Залишкова вартість основних засобів" (ряд. 010 форми №1) між податковою базою цих активів та їх балансовою оцінкою, внаслідок розбіжностей у методах нарахування амортизації. Відповідно до статті 8 Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" повна амортизація об'єкта основних засобів у податковому обліку неможлива [3].

Питання нарахування амортизації є найскладнішим при застосуванні П(С)БО 17 "Податок на прибуток", оскільки тимчасові різниці визначаються не шляхом зіставлення амортизації загалом, а за винятком вартості основних засобів, включених тільки у податкову або бухгалтерську базу нарахування амортизації. Якщо групи основних засобів у податковому обліку містять суми, що не включаються у вартість основних засобів у бухгалтерському обліку, то різниці в сумах нарахування амортизації будуть постійними. Для уникнення даних розбіжностей у Податковому кодексі України передбачено наступне:

- значно розширено перелік методів нарахування податкової амортизації. Податковий кодекс передбачає п'ять методів, включаючи пряmlinійний, метод зменшення балансової вартості, метод прискореної амортизації (для деяких груп основних засобів);

- балансова вартість основних засобів, що підлягатимуть амортизації, визначатиметься відповідно до інвентаризації, що має бути проведена станом на 1 квітня 2011 року. Якщо загальна балансова вартість основних засобів на 1 квітня 2011 року виявиться меншою ніж загальна вартість основних засобів згідно з податковим обліком, різницю буде визнано окремим активом, що буде амортизуватися за пряmlinійним методом протягом трьох років. Дооцінка основних засобів, проведена після 1 січня 2010 року, не враховується при порівнянні даних бухгалтерського та податкового обліку станом на 1 квітня 2011 року.

Огляд наукової літератури дає можливість стверджувати, що не існує однозначного визначення завдань обліку основних засобів.

Так, Ткаченко Н.М., вважає, що бухгалтерський облік основних засобів повинен забезпечити:

- контроль та зберігання основних засобів;
- своєчасне, правильне документальне оформлення відображення в обліку надходження основних засобів, їх внутрішнього переміщення (з цеху в цех, зі складу на склад, з відділу у відділ тощо), ефективного використання, вибуття (ліквідація, реалізація, безкоштовна передача);
- своєчасне (щомісячне) відображення в обліку зносу (амортизації) основних засобів;
- відображення в обліку витрат на ремонт основних засобів;
- визначення результатів від ліквідації, а також збитків від списування неповністю амортизованих об'єктів основних засобів;

- виявлення зайвих та морально застарілих основних засобів [6, с. 274].

На думку Добровського В.М. основними завданнями бухгалтерського обліку основних засобів є:

- правильне і своєчасне відображення надходження, вибуття і переміщення основних засобів;
 - контроль за наявністю і збереженням основних засобів;
 - своєчасне і точне нарахування зносу (амортизації) основних засобів і правильне відображення його в обліку;
 - визначення витрат на ремонт і контроль за раціональним використанням коштів, виділених для цього;
 - виявлення невикористаних об'єктів тощо [8, с. 6].
- Коблянська О.І. вважає, що бухгалтерський облік основних засобів має забезпечити:
- контроль та зберігання основних засобів;
 - правильне документальне оформлення руху основних засобів;
 - своєчасне відображення в обліку зносу основних засобів;
 - визначення затрат на утримання та ремонт;
 - правильне визначення результатів від ліквідації, а також збитків від списання не повністю амортизованих об'єктів основних засобів [7, с. 97].

Проаналізувавши наукову літературу, можна зробити висновок, що більшість авторів схиляються до того, що пріоритетними завданнями обліку основних засобів є:

- контроль за збереженням основних засобів;
- контроль за витратами на ремонт основних засобів, а також за їх ефективним використанням;
- правильне документальне оформлення та своєчасне відображення в реєстрах обліку надходження, внутрішнього переміщення й вибуття об'єктів основних засобів;
- правильне обчислення та відображення в обліку сум амортизації; виявлення результатів від реалізації об'єктів основних засобів.

Не менш важливим питанням є обґрунтування принципів бухгалтерського обліку основних засобів.

Слово принцип (від лат. – основа, первоначало) – вихідне положення будь-якої теорії, науки, що визначає всі наступні положення, які випливають з його твердження [10, с. 1061].

Принцип бухгалтерського обліку – правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності [9, с. 364].

Згідно з Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" (ст.4) і п. 18 П(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні ґрунтується на десяти основних принципах. Ці принципи є базою для розробки єдиних правил ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні. Саме на основі цих загальноприйнятих принципів й ґрунтується бухгалтерський облік основних засобів підприємств.

На рис. запропоновано характеристику принципів, на яких ґрунтується облік основних засобів.

Обачність	Вартість активів та доходів від їх використання не може бути завищена, а вартість зобов'язань і витрат пов'язаних з придбанням основних засобів не може бути занижена.
Повне висвітлення	Всі основні засоби, що належать підприємству, мають бути відображені у складі основних засобів
Нарахування та відповідність доходів і витрат	Доходи, що були отримані протягом звітного періоду від реалізації основних засобів, визначаються за датою нарахування.
Превалювання сутності над формою	Основні засоби мають визнаватися в бухгалтерському обліку відповідно до економічної сутності господарської операції, а не лише виходячи з юридичної форми.
Історична (фактична) собівартість	Основні засоби відображаються в бухгалтерському обліку за вартістю витрат понесених на їх придбання, з урахуванням переоцінки та зменшення корисності.

Рис. Принципи обліку основних засобів

Джерело: Складено автором

Ці принципи є невід'ємною складовою методології бухгалтерського обліку та базою для розробки єдиних правил ведення обліку і складання фінансової звітності в Україні.

Прийняття Податкового кодексу України усунуло ряд невідповідностей стосовно методології обліку основних засобів у фінансовому та податковому обліках, зокрема розбіжності щодо переоцінки, нарахування амортизації, терміну корисного використання основних засобів. Проведений аналіз принципів та завдань обліку основних засобів в бухгалтерському обліку вимагає суттєвих доопрацювань та доповнень в напрямку пристосування до конкретних умов господарювання та облікової практики.

1. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. №2756-VI // [із змінами та доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?prereg=2755-17>. 2. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 р. №996-XIV [із змінами та доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим

доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14. 3. Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств" від 22.05.1997 р. №283/97-ВР [із змінами та доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=334%2F94-%E2%F0>. 4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" [Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. №87] [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України: [сайт]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO1.aspx>. 5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" [Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. №92.] [із змінами і доповненнями] [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України: [сайт]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO7.aspx>. 7. Коблянська О.І. Фінансовий облік [Текст]: [з підручник] / О.І.Коблянська – К.: Знання, 2007. – 471 с. 8. Советский энциклопедический словарь [Текст] / под ред. А.М.Прохорова. – Изд. 3-е – М.: Советская энциклопедия, 1985. – 1600 с. 9. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність [Текст]: [з підручник] / Н.М.Ткаченко – К.: Алерта, 2007. – 954 с. 10. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку [Текст]: [з підручник] / В.Г.Швець –К.: Знання-Прес, 2008. – 535 с.

Надійшла до редколегії 21.02.11

УДК 334.02

М. Вуйців, асп.

ВІДПОВІДНІСТЬ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ СУЧАСНИМ ПОТРЕБАМ МЕНЕДЖМЕНТУ

Проведено аналіз завдань, які стоять перед сучасним менеджментом, розглянуто існуючі погляди на внутрішньогосподарський контроль, здійснено спробу подолання існуючого розриву між потребами менеджменту та теорією контролю.

Ключові слова: внутрішньогосподарський контроль, концепція внутрішньогосподарського контролю, завдання менеджменту, стратегічний менеджмент, управління підприємством, інструментарій внутрішньогосподарського контролю.

Проведен анализ задач, стоящих перед современным менеджментом, рассмотрены существующие взгляды на внутрихозяйственный контроль, предпринята попытка преодоления существующего разрыва между потребностями менеджмента и теории контроля.

Ключевые слова: внутрихозяйственный контроль, концепция внутрихозяйственного контроля, стратегический менеджмент, управление предприятием, задача менеджмента, инструментарий внутрихозяйственного контроля.

The analysis of the tasks facing modern management, as existing views to internal control and an attempt to overcome the existing gap between the needs of management and control theory.

Key Words: internal control, the concept of internal control, strategic management, business management, task management, internal control tools.

Як свідчить практика, ефективно управління є неможливим без контролю. Необхідність проведення внутрішньогосподарського контролю зумовлена важливістю виконуваних ним функцій: перевірки порушень фінансово-економічного та виробничого характеру, формування вихідних даних для прийняття управлінських рішень, моніторингу цільових показників та ряду інших. Взаємопов'язаність управління та контролю потребують відповідності методів контролю до потреб, які висуває управління. У світовій практиці проблемі розробки альтернативних концепцій менеджменту присвячено багато зусиль. Фактично кожна із концепцій пропонує власну систему оціночних показників, які по суті мають формувати інструментальну базу контролю. У вітчизняній економічній думці присутні два погляди на контроль: з однієї точки зору контроль розглядають як поєднання виробничого контролю та реалізації контрольної функції бухгалтерського обліку, з іншої – контроль окрім зазначених, виконує ряд додаткових функцій, притаманних іншим економічним дисциплінам: фінансовому аналізу, управлінському обліку. Тому важливим завданням як для теорії так і для практики є переосмислення ролі контролю та розробка єдиної концепції цієї економічної категорії.

У науковій літературі досить багато уваги приділено питанням управління підприємством та контролю. Зокрема, сучасним проблемам менеджменту присвячено

останні роботи Бай С.І., Мошек Г.Є., Камінської Т.Г., вивчення проблематики внутрішньогосподарського контролю здійснено у роботах Борисенко М.В., Бутинця Т.А., Дорош Н.І., Дрозд І.К., Виговської Н.Г., Калюга Є.В., Корінко М.Д., Гудзенко Н.М., Коцупатрого М.М., Кірейцева Г.Г., Майданевич Ю.П., Швеця В.Г., Шевчук В.О. Віддаючи належне роботам науковцям, які здійснили значний вклад в теорію та практику внутрішньогосподарського контролю (ВГК), зазначимо, що потребують вирішення питання створення нової концепції ВГК та розробки інструментарію, який би задовольняв інформаційні потреби менеджменту.

Мета статті полягає у дослідженні відповідності традиційного внутрішньогосподарського контролю сучасним потребам менеджменту. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: 1) узагальнення теоретичного матеріалу, присвяченого внутрішньогосподарському контролю з метою визначення основних рис ВГК; 2) визначення інформаційних потреб менеджменту; 3) аналіз достатності інструментарію ВГК для прийняття управлінських рішень та контролю діяльності підприємства; 4) визначення принципів забезпечення інформаційних потреб менеджменту у системі ВГК.

Вивчення теоретичного тлумачення сутності внутрішньогосподарського контролю потребує аналізу наукової літератури. За його результатами можна визначи-